

Az elfelejtett város

Balassagyarmatról elvéve írnak az újságok, ritkán említi a rádió és időtlen idők óta nem találkoztam senkivel, aki jószántából utazott volna oda. Nem hallani a városról semmit, mintha valaki leemelte volna a térképről, mintha nem is Magyarországon lenne. Pedig szép város. Fekvése festői, egy-két középülete jelentős, a Palóc Múzeum gyűjteménye érdekes és bármerre lépsz, Madách, Mikszáth emlékével találkozol. Több utcája védett városrész: az Árpád fejedelem útjának majd minden házára feltehető a műemléket jelző táblácska, mert jó részük még a XVIII. században építettek a város polgárai, míg az Áchim András utca a parasztság régi építészetről mesél. Nincs is messze a fővárostól. Az útjelző tábla szerint Budapesttől 80 kilométerre fekszik, de a rossz közlekedési viszonyok miatt messzebb esik, mint Győr vagy Keszthely. A vonat öt óra alatt vándorolja végig ezt a távolságot. A motorkerékpáros vagy autós kirándulók Balassagyarmat felé tartva Vác után meggondolják magukat. Hiába csalogatja őket a gyönyörű táj, mert a térképen országos főútvonalnak jelzett út gödrökkel, gumit, rugót nyomorító hepehupával tele.

Mikszáth szoborral gazdagodik a város

Pedig Balassagyarmat határváros, fontos belépőhely. A városon keresztül bonyolódik le a csehszlovák, lengyel és szovjet turistaforgalom egy része. Eppen ez ad a városnak idegenforgalmi jelentőséget.

Nézzük hát a várost a külföldi szemével, aki először jár hazánkban és Balassagyarmaton szerzi első impresszióit Magyarországról. Sajnos, ezek a benyomások aligha lesznek kedvezőek. Különös véletlen folytán éppen a határvámnál gubbasztnak — egyre kevesebb számban ugyan, — a cigányputrik. Az odaváló gyerekek pedig nem is szükségből, inkább ügyeskedésből, szurtosan, sokszor ruhátlanul veszik körül a külföldieket és jártak el baksis reményében az értelmetlen ugránozásokból álló „rókatáncot”. A városba érve az idegen kedvtelve nézegeti a szép házakat, a tarka forgalmat, hanem aztán, ha meg akar ismerkedni Balassagyarmat múltjával, érdekességeivel, magárahagyják, mert ez az egyetlen olyan magyar város, ahol nemcsak idegenforgalmi kirendeltség, de

Festőknek és fiataloknak való gyönyörű táj: az Ipoly partja

idegenvezető, sőt még ismeretterjesztő füzet sincs. Képeslapot küldhet haza, ha éppen talál, ellenben emléktárgyat, helyi jellegzetességet őrző apróságot, vagy éppen népművészeti ajándékot nem vihet magával. Palócország fővárosában nincs palóc művészet. Igaz ugyan, hogy itt dolgozik a szécsényi háziipari szövetkezet egyik kirendeltsége, amelynek kézimunkái túljutnak az ország határain is. Ez azonban nem palóc művészet, csak üzleti vállalkozás.

A balassagyarmatiak szeretnék ezeket a panaszokat orvosolni, de a tanács vezetőinek sokkal fontosabb kérdésekkel kell nap mint nap megbirkózniuk, valóban nem sok energiájuk és pénzük marad az idegenforgalomhoz. Az országos szervek segítségét várják.

Balassagyarmat elfelejtett város?! Fedezzük fel ismét!

Várai Emil

A Palóc múzeumban: Madách bölcsője (Seregély felv.)

A KECELI

üttörővasút, strandfürdő és szabadtéri színpad ügyében irtunk bíráló célzatú cikket lapunk júniusi számában. A cikk visszhangjaként levelet hozott a posta. Nem tudjuk, hogy a szokatlanul terjedelmes és szokatlannul mellébeszélő, felháborodott hangú „hozzászólás” jogosan hivatkozott-e Kecel egész lakosságának közvéleményére, vagy csak írója magánvéleményének tekinthető. Néhány megjegyzést azonban már most is helyénvalónak érzünk.

Mindenekelőtt azt,

hogy szocializmust építő társadalmunkban a jószándékú bírálatért nem szokás megharagudni. Különösen akkor nem, ha a megbírált a közölt tények egyikét sem képes megcáfolni. Mert miről is van szó? Kecel is — mint hazánk minden községe és városa — szépen fejlődik, gyarapodik, s a további fejlődés érdekében terveket készít, beruházási programot állít össze. A beruházások tervezett sorrendje szerintünk helytelen, jobban meg kell gondolni, mikor mire költjük a közpénzt, mikor s mire fordítjuk a dolgozók lelkesedéséből születő önkéntes társadalmi

munkát. Ez a véleményünk, ezt irtuk meg, s emiatt nem illik sem háborogni, sem gormombáskodni. A lokálpatriotizmus nem hiba — egy bizonyos határig. Azon túl már igen. És miért nem hiszi el Nagy Sándor a levél írója, hogy mi jószíval és igaz örömmel, lelkesen taposunk majd, valahányszor Kecel gazdagabb lesz egy-egy új létesítménnyel? Például egy orvosi rendelővel, a bölcsőde kibővítésével, aszfaltozott járdával. Amelyek ismételjük, még az üttörővasútnál és a veresenyuszodánál is fontosabbak és előbbre valók...

P.